

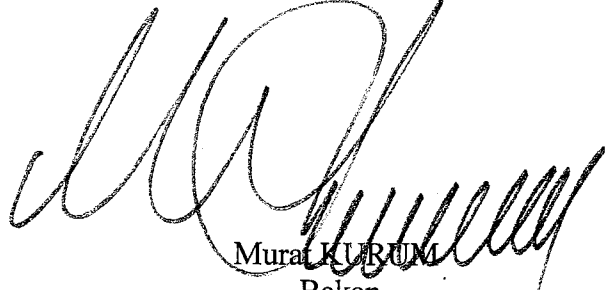
T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610 - 13691246
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

-Dosya (1 Takım)

7/29177 GK 179
7/29549 " 185
7/29550 " "
7/29551 " "
7/29552 " "

7/29639 " 187
7/29640 " "
7/29643 " "
7/29644 " "

7/30219
7/32145
7/32644

7/27003 GK 147
7/27570 " 155
7/28004 " 162
7/28107 " "
7/28312 " 165
7/28314 " "
01 Ekim 2025
7/28728 " 171
7/28731 " "
7/29073 " 176
7/29074 " "
7/29075 " "
7/29076 " "

MUŞ MİLLETVEKİLİ
SAYIN SÜMEYYE BOZ'UN
TBMM 7/29076 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI

SORULAR

Erzincan İliç'te yaşanan ve 9 işçinin toprak altında kaldığı maden faciasının ardından kamuoyunun dikkatleri, Türkiye genelinde siyanürlü liç yöntemiyle işletilmesi planlanan diğer altın madenlerine çevrilmiştir. Bu madenlerden biri de Ağrı ili Diyadin ilçesi Mollakara köyünde Koza Altın İşletmeleri tarafından kurulması planlanan Mollakara Altın Madeni'dir.

Söz konusu tesis, Fırat Nehri'nin en önemli kollarından biri olan Murat Nehri'nin doğduğu Tendürek Dağı eteklerine kurulmak istenmektedir. ÇED raporuna göre siyanürle altın ayrıştırması yapılacağı belirtilen tesiste; arsenik, cıva, antimon, krom, kurşun ve nikel gibi ağır metallerin açığa çıkacağı, 11 milyon ton cevherin işleneceği ve yaklaşık 5.500 ton siyanür kullanılacağı ifade edilmektedir.

Maden sahasının aktif bir fay hattında, sönmemiş bir volkan olan Tendürek Dağı'nın eteklerinde kurulması ve tarımsal üretim, hayvancılık, sera faaliyetleri ve kaplıca turizmini tehdit etmesi; halk sağlığı, ekolojik denge ve bölgenin ekonomik sürdürülebilirliği açısından büyük riskler barındırmaktadır.

Bu bağlamda:

1. Diyadin Mollakara Altın Madeni Projesi için verilen Çevresel Etki Değerlendirme (ÇED) olumlu kararında, Murat Nehri havzası ve çevresindeki jeotermal kaynaklar, kaplıcalar, tarım-sera alanları ile ilgili nasıl bir analiz yapılmıştır? Bu analizler kamuoyuyla paylaşılmış mıdır?
2. Siyanürle ayrıştırma yönteminin kullanılacağı bu maden ocağı için Bakanlığınız tarafından yapılmış herhangi bir halk sağlığı, toprak ve yeraltı suyu kirliliği riski değerlendirmesi bulunmakta mıdır? Varsa sonuçları nelerdir?
3. Maden sahası, aktif bir fay hattı üzerinde ve sönmemiş bir volkan olan Tendürek Dağı'nın eteklerinde yer almaktadır. Bu veriler ışığında, olası sismik riskler dikkate alınarak proje yeniden değerlendirilmiş midir?
4. Koza Altın İşletmeleri'nin bölgedeki taşınmazları yüksek bedellerle satın alarak yerel halk üzerinde baskı oluşturduğu, halkın ekonomik bağımlılıkla susturulmaya çalışıldığı yönündeki iddialar Bakanlığınızca araştırılmış mıdır?
5. Diyadin Tarıma Dayalı İhtisas Sera OSB, bölgedeki termal kaynaklara bağlı olarak faaliyet yürütmektedir. Siyanürle maden işletmeciliğinin bu altyapıyı tehdit edeceği konusunda Bakanlığınızın herhangi bir müdahale planı var mıdır?
6. Koza Altın tarafından hazırlanan ÇED raporunun gerçek dışı veriler içerdiği ve yöredeki STK'lar ile meslek odalarının uyarılarının dikkate alınmadığı iddialarına ilişkin herhangi bir

denetim süreci başlatılmış mıdır?

7. Bakanlığınız, Mollakara Altın Madeni Projesi'ni İliç faciası ışığında yeniden değerlendirmeyi, halkın, doğanın ve geleceğin korunması adına projeyi iptal etmeyi gündemine alacak mıdır?

CEVAPLAR

ÇED Yönetmeliği uyarınca yürütülen ÇED Süreçleri sadece Bakanlığımızca yürütülmemekte olup, proje konusuyla ilgili tüm kurum ve kuruluşların katılımıyla gerçekleştirilen bir süreçtir. Süreç içerisinde yapılan bilimsel/teknik çalışmalar Bakanlığımızca yetkilendirilmiş firmalar tarafından, Proje Özel Formatları kapsamında yapılmakta/yaptırılmaktadır.

Bu süreç boyunca sürdürülen çalışmalarla halktan gelen görüş ve öneriler de dikkate alınarak projenin çevresel etkilerinin mevzuatın gerektirdiği biçimde araştırılıp incelendiği ve olası çevresel etkilerin en aza indirilmesi için gerekli önlemlerin alındığı, bu konuda diğer ilgili kurum ve kuruluşların da hem fikir olduğu da dikkate alınarak değerlendirildiği bir süreçtir.

Projelerden kaynaklı ortaya çıkabilecek atıkların çevre kirliliğine neden olmaması yürütülen ÇED Süreçlerinde esas alınmakta olup, ÇED Raporlarında bölgenin mevcut kirlilik yükü tespit edilerek ve projelerin depolama alanları ile maden ocak alanlarının tasarımları bu esasa göre tasarlanmaktadır.

Bahse konu projenin ÇED Süreci şeffaf şekilde yürütülmüş, her aşamasında proje halkın görüşüne açılmış olup, halktan gelen görüş, öneri ve şikayetler ÇED Süreci içerisinde dikkate alınmaktadır.

Bilindiği üzere 2872 sayılı Çevre Kanunu'nun 10 uncu maddesi "Gerçekleştirmeyi plânladıkları faaliyetleri sonucu çevre sorunlarına yol açabilecek kurum, kuruluş ve işletmeler, Çevresel Etki Değerlendirmesi Raporu veya proje tanıtım dosyası hazırlamakla yükümlüdürler. Çevresel Etki Değerlendirmesi Olumlu Kararı veya Çevresel Etki Değerlendirmesi Gerekli Değildir Kararı alınmadıkça bu projelerle ilgili onay, izin, teşvik, yapı ve kullanım ruhsatı verilemez; proje için yatırıma başlanamaz ve ihale edilemez..." hükmü ve 10. Maddeye istinaden çıkarılan ÇED Yönetmeliğinin 14. Maddesinin 3. Paragrafında "(3) Bakanlık, Komisyon çalışmalarını ve halkın görüşlerini dikkate alarak proje için "ÇED Olumlu" ya da "ÇED Olumsuz" kararı verir." hükmü yer almaktadır. Soru Önergeseine konu proje için ÇED Yönetmeliğinin 14. Maddesi uyarınca ÇED Olumlu Kararı verilmiştir.

Sorularda belirtilen hususlarla ilgili değerlendirmeler <https://eced.csb.gov.tr/jsp/ek1/39387#> internet adresindeki Nihai ÇED Raporu'nda yer almaktadır.